

سۇئال

توك ئۈسكىنىسى ئارقىلىق بوغۇزلانغان ھاياۋانلارنىڭ گۆشىنى يېيىشنىڭ ھۆكۈمى نېمە؟ بىلىشىمىزچە ھاياۋاننى توك بىلەن كونترول قىلىپ، ھاياۋان يەرگە يىقىلىشى ھامان قاسساپ دەرھال بوغۇزلايدۇ. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بەرسەڭلار.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر.

يۇقىرىدا بايان قىلىنغاندەك، ھاياۋاننى توك بىلەن ھوشسىزلىنىشنىڭ ھۆكۈمى نېمە؟ بىلىشىمىزچە ھاياۋاننى توك بىلەن كونترول قىلىپ، ھاياۋان يەرگە يىقىلىشى ھامان قاسساپ دەرھال بوغۇزلايدۇ. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بەرسەڭلار.

سويسا ۋە شۇ ۋاقىتتا ھاياۋاننىڭ جىنى بولسا، ئۇ گۆشنى يىگىلى بولىدۇ. ئەمما توك بىلەن جىنى چىققاندىن كېيىن قاسساپ بوغۇزلىغان بولسا، بۇنىڭ گۆشىنى يىگىلى بولمايدۇ. بۇ ۋاقىتتا ئۇ ھاياۋان ئۇرۇپ ئۆلتۈرۈلگەن ھاياۋاننىڭ جۈملىسىدىن بولىدۇ. ئاللاھ تائالا بۇنداق ھالەتتە ئۆلگەن ھاياۋاننىڭ گۆشىنى يېيىشتىن چەكلىگەن، ئەمما جىنى چىقىشتىن بۇرۇن بوغۇزلانغان بولسا ئۇ ۋاقىتتا ئۇ گۆشنى يىگىلى بولىدۇ.

ھاياۋاننى بوغۇزلاش ئۇنىڭ پۇت-قوللىرىنىڭ ھەرىكەتلىنىشى ياكى پىچاق سۈرگەندە قاننىڭ ئېتىلىپ چىقىشى قاتارلىق ھەتتا بوغۇزلانغاندىن كېيىنمۇ ئۇنىڭ ھايات ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلايدىغان ئالامەتلەرنىڭ تېپىلىشى بىلەن بولىدۇ.

بۇ ھەقتە ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: **حُرِّمْتُ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَالْخَنزِيرَ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةَ وَالْمَوْقُوذَةَ وَالْمُتَرَدِّيَةَ وَالنَّطِيحَةَ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ تَهْرَجِمَسِي: سىلەرگە ئۆزى ئۆلۈپ قالغان ھاياۋان، قان، چوشقا گۆشى،**

ئاللاھتىن غەيرىنىڭ (يەنى بۇتلارنىڭ) نامى تىلغا ئېلىنىپ بوغۇزلانغان ھاياۋان، بوغۇپ ئۆلتۈرۈلگەن ھاياۋان، ئۇرۇپ ئۆلتۈرۈلگەن ھاياۋان، (ئېگىزدىن) يىقىلىپ ئۆلگەن ھاياۋان، (ھاياۋانلار تەرىپىدىن) ئۈسۈپ ئۆلتۈرۈلگەن ھاياۋان، يىرتقۇچ ھاياۋانلار يېرىپ ئۆلتۈرۈپ يېگەن ھاياۋان (نىڭ گۆشىنى يېيىش) ھارام قىلىندى. لېكىن (يۇقىرىقى بەش تۈرلۈك ھاياۋاندىن جىنى چىقمىغان چاغدا) بوغۇزلىغانلىرىڭلار ھالال بولىدۇ. [مائىدە سۈرىسى 3-ئايەت].

يۇقىرىقى ئايەتتىن مەلۇم بولىدىكى، خەتەرگە ئۇچرىغان ھاياۋانلار جىنى چىقىشتىن بۇرۇن بوغۇزلانسا، ئۇنىڭ گۆشىنى يىگىلى بولىدۇ. ئەمما جىنى چىقىپ بولغاندىن كېيىن بوغۇزلىغان بولسا، ئۇنىڭ گۆشىنى يىگىلى بولمايدۇ.